

САЛІДАРНАСЦЬ

Інфармацыйны бюлетэнь Беларускага Незалежнага прафсаюза

Мікашэвічы

«Спачатку выйду з незалежнага прафсаюзу, а пасля ізноў уступлю»

Напрыканцы 2011 году некалькі соцень работнікаў прадпрыемства па здабычы будаўнічага каменю «Граніт» у Мікашэвічах выказаліся за стварэнне незалежнага прафсаюзу. Адміністрацыя і ўлады адрэагавалі на гэта хваляй звальненняў актывістаў і ціскам на незалежныя прафсаюзныя суполкі на іншых прадпрыемствах.

Прафсаюзную суполку на «Граніце» зарэгістравалі ў Беларускім незалежным прафсаюзе (БНП). Ягоны старшыня Мікалай Зімін кажа, што сытуацыя на «Граніце» — яскравы ўзор таго, у якім стане знаходзяцца незалежныя прафсаюзы:

«На «Граніце» самі людзі захацелі стварыць прафсаюз. Мы суполку зарэгістравалі, але органы ўлады яе пакуль не рэгіструюць. Няма юрыдычнага адрасу. Таму мы некалькі разоў зьвярталіся ў Міністэрства архітэктуры і да прадстаўніка «Граніта». У іх няма працэдур. Яны ня ведаюць. Тут прававы вакуўм, які ані мы, ані яны ня можам пераадолець. Гэта добрая воля наймальніка — даць юрыдычны адрас ці ня даць. І мы цяпер ніяк ня можам гэтую арганізацыю зарэгістраваць. Цяпер БНП зьвярнуўся ў Мін'юст

з афіцыйным лістом, каб ім патлумачылі, як стварыць на дзяржаўным прадпрыемстве арганізацыю і там жа атрымаць юрыдычны адрас. Чакаюць адказу.

На сходзе кіраўнікоў незалежных прафсаюзных арганізацыяў, які адбыўся ў офісе БНП у Салігорску, хлопцаў з «Граніту» — Алега Стахаевіча і Мікалая Карышава — сустракалі як герояў. Па словах Стахаевіча, пэрспэктывы «самыя клясныя. Спадзяемся на сябе, на людзей, на БНП, на НПГ (Незалежны прафсаюз гарнякоў — рэд.). Мы бачым канкрэтную падтрымку».

Сапраўды, і БНП, і НПГ

падтрымліваюць незалежны прафсаюз на «Граніце». Ня раз выступалі ў іх падтрымку і міжнародныя прафсаюзныя структуры, і прафсаюзы асобных прадпрыемстваў. Але відавочна, што ініцыятыва павінна паходзіць ад рабочых прадпрыемства. Хоць сам Стахаевіч разумее, што «без індзейцаў правадыроў ня будзе», але як канкрэтна будуць удзельнічаць цяперашнія работнікі «Граніту» ў незалежным прафсаюзе, паведаміць ня можа. На апошнім сходзе прысутнічала 17 чалавек, зь іх, па словах Стахаевіча, 13 напісалі заявы пра пералічэнне складак у БНП. «Хлопцы паглядзелі, што

за чатыры з паловай месяцы ані афіцыйныя прафсаюзы, ані адміністрацыя нічога не зрабілі, таму ізноў гатовыя рынуцца ў бой».

Чаму ж мясцовыя ўлады і адміністрацыя прадпрыемстваў так баяцца незалежных прафсаюзаў?

Юры Швец кіруе пярвічкай прафсаюзу на Мазырскім НПЗ. Цяпер яму 48 гадоў. Сам з Мазыра. Рабіў на заводзе зваршчыкам, прыйшоў у прафсаюз 20 гадоў таму:

«У савецкі час прафсаюзнікі былі „скамарохаі“ — займаліся футбалам, канцэртамі, урачыста адпраўлялі на пэнсію, выдавалі грошы на пахаваньне і разьмяркоўвалі інтэрнат. Гэта была правая рука дырэктара».

«Афіцыйныя» прафсаюзы,
продолжение на стр. 2-3

САЙТ БЕЛАРУСКАГА НЕЗАЛЕЖНАГА ПРАФСАЮЗА

ПРЭСА

ДАКУМЕНТЫ

НАВІНЫ

ЗАДАЧЫ

НЕЗАЛЕЖНЫЯ НАВІНЫ
НЕЗАЛЕЖНАГА ПРАФСАЮЗА

НАКІРУНКІ

МЭРАПРЫЕМСТВЫ

ГІСТОРЫЯ

<http://belnp.org>

па ягоных словах, шмат у чым перанялі савецкую сыстэму. Як кажа Швец: «У іх цяпер дырэктар — сябар прафсаюзу. Як такое можа быць?»

Зімін сьцьвярджае, што незалежны прафсаюз — гэта буфэр паміж наймальнікам і рабочым. Ніхто з прадстаўнікоў адміністрацыі ня можа стаць сябрам. Такая пазыцыя дазваляе ім доўгія гады захоўваць незалежнасьць і абараняць інтарэсы рабочых.

Алег Стахавіч

Галоўны дакумэнт, за які б'юцца прафсаюзы, — калектыўная дамова. Пакуль не зьявіліся незалежныя прафсаюзы, ніхто пра яе і ня згадваў. Такую дамову заключаюць рабочыя асобнага прадпрыемства з наймальнікам. Адзін працаўнік, які стаіць каля станка ці «круціць баранку», ніяк ня можа прымусіць наймальніка памяняць умовы працы, падвысіць заробак, сачыць, ці правільна яму палічылі адпачынак і ці добрае ў яго спэцадзеньне. Усё гэта робіць прафсаюз.

Але нават калі ты ня сябра прафсаюзу, усё адно будзеш атрымліваць заробак, якога дамогся ад наймальніка прафсаюз. Юры Швец называе такіх людзей «прамысловымі зайцамі»:

«Мы ім кажам: у вас ёсьць на руках кантракт. Чаму б вам кожнаму не пайсьці да дырэктара, абмеркаваць зь ім, што ж вы карыстаецца нашай калектыўнай дамовай?! Але з вамі дырэктар папросту нават размаўляць ня будзе. Будзе ён там вырашаць з кожным, колькі плаціць, ува што адзецц. Будзеш хадзіць па кабінэтах — звольняць проста, бо працаваць трэба, а не па кабінэтах хадзіць».

«Спачатку выйду з незалежнага прафсаюзу, а пасля ізноў уступлю»

Большасьць незалежных прафсаюзных актывістаў — вызваленыя ад працы. Яны атрымліваюць заробак ад прафсаюзных складак. Цяпер сябры прафсаюзу адлічваюць у прафсаюз 1% свайго заробку. Такім чынам, сам прафсаюз зацікаўлены ў тым, каб заробкі

былі большыя. Вось на Мазырскім НПЗ сярэдні заробак — каля 6 мільёнаў рублёў, а сяброў прафсаюзу — 1089 чалавек (каля 37% ад агульнай колькасці рабочых). На «Беларуськаліі» ў сябрах прафсаюзу

— больш за чатыры тысячы чалавек. Хоць пра сярэдні заробак старшыня тамтэйшага незалежнага прафсаюзу Сяргей Чаркасаў гаварыць адмовіўся, але можна меркаваць, што з такой колькасцю сяброў мясцовы прафсаюз не бядуе. Дый БНП ганарыцца тым, што, нягледзячы на ўсе выпрабаваньні, застаецца найбольш фінансавая забяспечанай арганізацыяй.

Юры Швец падкрэсьлівае, што менавіта незалежны прафсаюз дабіваецца ў наймальніка лепшых заробкаў, і людзі гэта разумеюць. Сяргей Чаркасаў зь «Беларуськалію» кажа, што калі

20 гадоў таму на прадпрыемстве былі нізкія заробкі, а людзі працавалі ў жахлівых умовах, то цяпер сытуацыя памянялася. Гэта пацвярджаюць і іншыя прафсаюзныя лідэры: прадпрыемствы працуюць стабільна, дый умовы працы добрыя. Галоўнае — справядліва падзяліць прыбытак.

Юры Швец: «Не заўжды ў нас з адміністрацыяй была вайна. Знаходзілі кантакт і з афіцыйным прафсаюзам, і з адміністрацыяй. Вайна пачалася пасля 2008 году — ад моманту зьяўленьня ў нас на прадпрыемстве ідэолягаў. Адміністрацыя залезла на барыкады. У маім разуменьні, ідэалёгія — гэта выкананьне законаў. А ў нас гэта навязваньне чыйсьці маралёў і прынцыпаў узамен на закон».

Афіцыйныя прафсаюзы з дапамогай ідэалёгічных работнікаў маюць на прадпрыемствах зусім іншыя ўмовы для працы:

Швец: «Афіцыйныя прафсаюзы ў асноўным займаюцца тым, што скажа адміністрацыя. Ідэолягам дапамагаюць. Іхная першая задача — гэта нас скасаваць, бо мы парушаем тандэм паміж імі і адміністрацыяй. А ў дырэктара і рабочага ніколі ня будзе адной мэты. А вось вынік гэтай працы — падзяліць прыбытак — гэта ўжо трэба разам вырашаць».

Ціснуць на незалежныя прафсаюзы па-рознаму.

Контактные телефоны Белорусского Независимого профсоюза

Зимин Николай — Председатель тел. м.: _____ +37529 6382657
Швец Юрий — Вице-председатель тел. м.: _____ 8029 7327782; т. 8 (0236) 373977
Перминов Иван — Вице-председатель тел. м.: _____ 8029 6330917
Гринцевич Снежана – глав.бух., зав.орготдела тел. м.: _____ 8029 7613096
Довнар Александр – референт председателя тел. м.: _____ 8029 2729689
Ерошеня Роман – пресс-атташе тел. м.: _____ 8029 5703493

Белорусский Конгресс Демократических профсоюзов

Ярошук Александр - председатель БКДП тел. м.: _____ +37529 6161151
Еськова Елена - юрист БКДП тел. м.: _+37529 6050194; т. 8 (017) 2148905; 2148906
Антусевич Сергей — Зам. председатель тел. м.: _____ +37529 6762973
Федынич Геннадий - Зам. председатель тел. м.: _____ 8029 8782858

web: <http://belnp.org>; E-mail: bnpsoligorsk@gmail.com; Skype: nikolaizimin-bnp

Іван Сьвятоха, старшыня пярвічкі незалежнага прафсаюзу работнікаў «Нафтану»: «У мяне былі заявы нават ад сяброў прафсаюзу, што „выйшаў зь незалежнага прафсаюзу пад ціскам адміністрацыі“. Я сабраў гэтыя заявы і падаў пракурору. Прыходзіць адказ: факты пацвердзіліся часткова. Што гэта значыць? Напаўціснулі, ці што? Цяпер у нас 360 чалавек, а было 1200. Тры гады як пачаўся ціск.

Сяргей Чаркасаў і Наталля Міхнюкевіч

Спачатку на „Гродна-Азот“ ціснулі, а пасля на нас. Выклікаюць — „не здасі на разрад, не працягнем кантракт, не ўладкуем сына“. Тысячы мэтадаў. А хто „заляцеў“ — таму: выйдзеш з прафсаюзу — не застанешся працаваць. У мяне нават начальнікі вытворчасці былі ў прафсаюзе, а цяпер вось колькі засталася. Але стабільна цяпер, прарвемся».

Міхаіл Усціновіч, «Белшына»: «Моладзь варушыцца, але яе любімі мэтадамі выпіхваюць назад. Вось, напрыклад, хлопец напісаў заяву ў незалежны прафсаюз. Пасля адпрасіўся ў майстра з працы, той заяву падпісаў, зьехаў. Тут яму тэлефануюць — чаму не на працы. Той да майстра — дзе заява? „Забраў ідэолаг заводу“. А ідэолаг кажа: „Ніякай заявы няма, у цябе прагул“. Урэшце гэты хлопец кажа: давайце я зараз напішу заяву, выйду з прафсаюзу, а пасля ізноў уступлю».

Наталля Міхнюкевіч кіруе рэгіянальнай арганізацыяй БНП у Салігорску, распавядае пра прафсаюз прадпрымальнікаў на рынку «Кастрычніцкі»: «Сустрэкаліся з нашым кіраўніком гарвыканкаму Рымашэўскім,

хацелі зарэгістраваць арганізацыю, прасілі памяшканьне, юрыдычны адрас. Але ён сказаў, што памяшканьня няма. І яшчэ кажа: калі прыбераце Кучынскую (старшыню пярвічкі. — Рэд.) — тады будзем з вамі працаваць. Я яму адказваю, што гэта ж ня я выбіраю яе, а людзі выбіралі, сябры прафсаюзу рынку „Кастрычніцкі“ і мясновага рынку... А забастоўкі прадпрымальнікаў —

палова закрыла кіёскі, а палова гандлюе, што тут зрабіць». Юры Швец: «Тое, што адбываецца зь незалежнымі прафсаюзамі, — гэта індыкатар таго, у якім стане правы чалавека і працоўнага ў Беларусі.

Калі б мы былі забароненай, ваенізаванай арганізацыяй — ладна. Але ў нас такое ж рэгістрацыйнае пасведчаньне, як і ў іншых. Чаму нас дзяржава не ўспрымае — гэта ўжо да яе пытаньне. У чалавека

Міхаіл Усціновіч

ёсць правы, гарантаваныя Канстытуцыяй. Але людзі ў нас лёгка паддаюцца ўплыву. Я за 20 гадоў нагледзеўся. Нават свае асабістыя правы людзі ня хочуць адстойваць. Больш часу яны аддаюць вывучэнню курсу валют, цэнаў на машыны. Але ж гэта ўсё да пэўнага моманту — усё ўпрэцца ў фінансы, у заробак. Тады згадваюць пра прафсаюз».

Старшыня БНП Мікалай Зімін упэўнены: «Закон у нас

зацікаўлены. Нас няпроста ўсіх забараніць, бо людзі могуць нэгатыўна зреагаваць. Знойдуцца адчайныя людзі, якія будуць пратэставаць. Пайсьці на адкрыты канфлікт зь не палітычнай сілай, а з прафсаюзнай, — гэта немагчыма для адміністрацыі».

Між тым у Мікашэвічы прыбыла дэлегацыя Фэдэрацыі прафсаюзаў Беларусі.

Алег Стахаевіч: «Шэсьць чалавек, якія ў памяшканьні выканкаму будуць весці прыём усіх ахвотных. Усе нашыя пытаньні абвясцілі: звальненні, рознагалосці з наймальнікам, юрыдычныя кансультацыі».

Няма і дакладных звестак пра тое, што «сотні» рабочых звальняюцца з «Граніту». Стахаевіч лічыць, што «калі ўсё ж людзі ў нас пра гэта кажуць, то, найхутчэй, гэта праўда. Вось калі людзі звальняюцца, то здаюць адзеньне рабочае. На складзе самі бачылі вялізную купу робаў. Але аб'яваў пра тое, што рабочыя патрабуюцца на „Граніт“, няма. Коля (Мікалай Карышаў — звольнены з „Граніту“ актывіст незалежнага прафсаюзу) учора быў у сябе на зьмене, кажа, што два вузлы па адгрузцы друзу былі закрытыя, а на ягонае месца нікога не знайшлі».

Тыя, хто звальняецца, зьяжджаюць працаваць у Расею. Ня раз прапаноўвалі працу там і Стахаевічу. Але ён кажа: «Зьяжджаць няма сэнсу, трэба стварыць свой прафсаюз і разьмяркоўваць справядліва той прыбытак, які самі людзі зарабляюць. Калі ў Расеі плацяць за такую ж працу тысячу даляраў, а ў нас 200–300, то ў чым праблема? Яны што, даражэй дзур прадаюць? У нас жа адзіны ўсясьветны рынак».

БНП гатовы ўсяляк падтрымліваць прафсаюз на «Граніце». Ізноў будуць падаваць заяўку на правядзеньне мітыngu ў Мікашэвічах. Але ці вытрымаюць незалежныя прафсаюзы барацьбу з афіцыйнымі і ціск з боку адміністрацыі, пакуль невядома.

Депутат Палаты представителей Л. Вершалович напомнила руководителю РУПП «Гранит» о недопустимости дискриминации по профсоюзному признаку

Лариса Георгиевна Вершалович депутат Палаты представителей Национального собрания Республики Беларусь ответила Олегу Стахаевичу на поставленные им вопросы, которые он, вместе с Николаем Карышевым, задали ей при личной встрече. Кроме того, депутат направила письмо на имя и.о. ген.директора РУПП «Гранит» Эдуарда Гаврилковича, в котором напомнила руководителю предприятия, что дискриминация по профсоюзному принципу не допустима.

И.о. Генерального директора РУПП
«Гранит» Э.Г. Гаврилковичу

Уважаемый Эдуард Геннадьевич!

Ко мне как депутату Палаты представителей Национального собрания Республики Беларусь во время приема граждан обратился Стахаевич О.В., проживающий в г. Микашевичи по ул. Первомайская 8 кв. 60, с просьбой оказать содействие в регистрации первичной профсоюзной организации Белорусского независимого профсоюза, созданной на РУПП «Гранит», ссылаясь на ее невозможность ввиду отказа в предоставлении администрацией соответствующего помещения, где сможет разместиться руководящий орган данной профсоюзной структуры.

В рамках компетенции, предусмотренной Законом Республики Беларусь «О статусе депутата Палаты представителей, члена Совета Республики Национального собрания Республики Беларусь» полагаю возможным высказать следующее.

В соответствии со статьей 1 Закона Республики Беларусь «О профессиональных союзах» (далее - Закон) профессиональный союз является добровольной общественной организацией, объединяющей граждан, в том числе связанных общими интересами по роду деятельности как в производственной, так и непромышленной сферах, для защиты трудовых, социально-экономических прав и интересов, вытекающих из общепризнанных принципов международного права и других.

Граждане имеют право добровольно создавать по своему выбору профсоюзы, а также вступать в профсоюзы при условии соблюдения их уставов (положений) (часть 2 статьи 2 Закона).

В соответствии с частью первой статьи 28 Закона наниматель предоставляет профсоюзам, действующим на предприятии, в учреждении, организации, в пользование необходимые для их деятельности оборудование, помещения, транспортные средства и средства связи в соответствии с договором (соглашением).

Принимая во внимание, что в соответствии со статьей 3 Закона принадлежность или непринадлежность граждан к профсоюзам не влечет каких-либо ограничений их трудовых, социально-экономических, политических, личных прав и свобод, гарантируемых законодательством Республики Беларусь, прошу в рамках Ваших полномочий рассмотреть возможность решения поставленного Стахаевичем О.В. вопроса.

Ответ по результатам рассмотрения прошу направить мне и заявителю по адресу: г. Микашевичи, ул. Первомайская 8 кв. 60.

САЛІДАРНАСЦЬ
Мікашэвічы

Надрукавана на абсталяваньні БНП.
Выдаецца на правах унутранай дакументацыі.

Наклад 299 экз.
Адказы за выпуск
Раман ЕРАШЭНЯ

Распаўсюджваецца бясплатна.

Адрас: 223710, г.
Салігорск,
вул.Набярэжная 8
Тэл.: (0174) 22 00 59

С уважением, депутат Л.
Вершалович